

Marianne Thomsen

formand@mail.minerettigheder.dk

27/10 - 04

Kære Tove Videbæk

Hermed fremsender jeg som lovet en del materialer vedrørende lægekonsulent Else Lund. Hun arbejder som lægekonsulent for Kolding, Vejle, Jelling samt Hedensted kommuner.

Jeg er vidende om, at borgere i alle disse kommuner har klaget over denne lægekonsulent – en del klager går tilbage i tiden, således bragte Ekstra Bladet i 1999 en artikel skrevet af Sonia Dahlgaard, der satte fokus på problemet.

Vedlagt er følgende materialer:

- En gennemgang af 19 eksemplere fra Hedensted kommune, hvor lægekonsulenten efter vores opfattelse klart har overtrådt grænserne for sine beføjelser. Efter udarbejdelsen af dette papir er der kommet flere eksemplere til, som vi gerne sammenskriver, dersom du skulle ønske det. *
- En kopi af en artikel bragt i Horsens Folkeblad 20/10 – 04, hvor lægekonsulent Else Lund udtaler, at lægekonsulentens opgave "ikke kun – som Tove Videbæk (KD) påstår det – sprogligt at "tolke" overfor kommunen, hvad lægen eller speciallægen har skrevet". I samme artikel definerer hun sin rolle langt videre, end de afstukne rammer tillader (meddelt af socialministeriet i 1998 v/Karen Jespersen og atter i 2003 v/Henriette Kjær), idet hun siger, at "Min opgave går derimod ud på efter bedste evne at klæde socialrådgiverne på til at træffe de rigtige afgørelser om de sociale ydelser". Denne udtalelse uddyber hun med ordene om, at hun "vurderer, hvad på kroppen hos den pågældende patient, der fungerer, og hvad der ikke gør, og ved at tage stilling til, om der er mulighed for fortsat behandling, om tilstanden er varig, og om hvad det alt sammen betyder for patienten". Hun bevæger sig dermed ud på områder, hun ingen som helst forudsætninger har for at tage stilling til – hun ser ikke patienten, undersøger ikke vedkommende og må ikke i sin privatpraksis være læge for patienten. Desuden kræver en udredning af en patients sygdomsbillede, at han bliver set af en specialist, hvilket netop er formålet med speciallægeerklæringerne. Lægekonsulenten må ikke "vurder" og heller ikke "tage stilling til" en borgers sygdomsbillede.
- Kopi af en artikel bragt i Vejle Amts Folkeblad 26/10 – 04. Heri bekræfter lægekonsulent Else Lund, at hun underkendte en speciallægeerklæring i en sag om en ung kvinde, der er alvorligt syg efter en piskesmældslæsion med den begrundelse, at behandlingen af disse læsioner er "en trossag rent lægefagligt". Else Lund udtaler: "Det er korrekt, at jeg har sagt det". Lægekonsulenten skal ikke tro noget som helst, hun skal alene gengive indholdet og anbefalingerne i speciallægeerklæringerne, der handler om den konkrete person, som sagen vedrører. Det er en klar overtrædelse af hendes beføjelser, når lægekonsulenten

*

Note (fra sekretariatet):

De nævnte eks. fra Hedensted Kommune er fremlagt til udlån idet de indeholder en række personlige oplysninger, kan rekvireres hos Lone Klinke 5542

Patientforeningen Mine Rettigheder

Skærbæk Havnegade 7

7000 Fredericia

Tlf. / fax: 7556 4072

Telefontid, onsdag 9.00 – 12.00

Torsdag 15.00 – 17.00

www.minerettigheder.dk

anbefaler kommunens sagsbehandler at den unge pige i denne sag – stik imod speciallægens anbefalinger – skal ud i arbejdsprøvning, hvilket blev krævet fra kommunen.

- En optagelse af den rundbordssamtale, hvor Else Lund fremsatte ovennævnte udtalelser, som hun altså bekræfter i avisen 26/10 – 04.

Vi finder i Patientforeningen Mine Rettigheder, at lægekonsulent Else Lund groft overskrider de rammer, socialministeriet har afstukket for hendes virke, og vi har igen og igen påpeget dette, dels over for kommunen, som ikke ønsker at tage kritikken til efterretning – endsige behandle den, dels over for socialminister Henriette Kjær, som meddelte, at hun ikke kunne gå ind i enkeltsager, men samtidig påpegede ved brev af 9/7-04, at efter udsendelsen af vejledning af 28/1-98 samt 21/3-03, "bør der ikke være nogen, hverken sagsbehandlere eller lægekonsulenter, der er i tvivl om deres rolle...". Denne udlægning er jeg enig i, da reglerne er meget enkle og meget klare, men dette gør blot problemet så meget desto mere presserende, da der jo så må være tale om bevidste handlinger fra lægekonsulent Else Lund.

Endelig skal jeg oplyse, at vi også har påvist problemet i en klage til Ombudsmanden. Klagen havde form af en anmodning om, at Ombudsmanden skulle vurdere den generelle praksis i Hedensted kommunes brug af lægekonsulenten. Ombudsmanden meddelte, at han ikke havde ressourcer til et sådant projekt, idet han netop havde færdiggjort en undersøgelse af fem udvalgte kommuner. Han medsendte rapporten om denne undersøgelse med speciel henvisning til et afsnit om en anden kommunes urigtige brug af lægekonsulenten.

Vi finder, at alle erkender problemet, men ingen tager fat om det, og det er vort håb, at du nu vil hjælpe de mange borgere, der kommer alvorligt i klemme (mister retten til sygedagpenge m.m.) som følge af denne lægekonsulents brud på reglerne. Jeg er vidende om, at flere personer står helt uden forsørgelse på grund af den praksis, Else Lund lægger for sit virke, og det må komme til en afslutning nu. Dersom en kommune afgør, at en borger ikke længere er berettiget til at modtage sygedagpenge, er det en afgørelse med så alvorlige konsekvenser for denne person, at det er helt afgørende, at grundlaget for dette stop er i orden.

Jeg håber, du vil tage sagen op, og på vegne af de mange berørte borgere ser jeg frem til dit svar.

På forhånd tak.

Venlig hilsen

Patientforeningen Mine Rettigheder

Marianne Thomsen

V/Marianne Thomsen
Formand

Patientforeningen Mine Rettigheder

Skærbæk Havnegade 7
7000 Fredericia
Tlf. / fax: 7556 4072
Telefontid, onsdag 9.00 – 12.00
Torsdag 15.00 – 17.00
www.minerettigheder.dk

20 klager over Else Lund ligger hos Det Sociale Nævn

Af Søren Viggo Kristensen

HEDENSTED - Kritikken af kommunernes brug af læge-konsulenter er de seneste dage for alvor kommet i fokus.

Både flere politikere og borgere har i skarpe vendinger angrebet den rolle, som konsulenterne spiller, når sygdomsramte borgere sager skal vurderes med henblik på tildeling af sygedagpenge, kontanthjælp eller pension.

I TV2-nyhederne i søndags sagde formanden for Folketingets socialudvalg, Tove Videbæk (KD) om lægekonsulentens rolle:

- Mange steder går de ind og vurderer, hvad en borger har behov for. Det er ikke det, en lægekonsulent skal. Vedkommende skal bare tolke eller oversætte papirerne fra læger eller special-læger, så kommunerne kan forstå det.

Hvorfor Hedensted

Tv-indslaget var hæftet op på en sag fra Hedensted, hvor Birgit Christensen fra Løsning føler sig dårligt behandlet af kommunens lægekonsulent, Else Lund. Efter udsendelsen sagde formanden for socialudvalget, Henrik Alleslev (S), til Horsens Folkeblad:

- Det undrer mig, at TV2 har brugt os som eksempel på, at lægekonsulenter skulle overskride deres beføjelser. Specielt når jeg ved, at der på socialmini-

- Nogle patienter falder helt ud af systemet og står uden indkomst, fordi de raskmeldes af kommunen uden at være raske. I den forbindelse er jeg stød på udtrykket „Ikke syg i dagpenge-lovens forstand“, siger formanden for patientforeningen „Mine Rettigheder“, Marianne Thomsen. (Arkivfoto: Morten Marboe)

sterens bord ligger klager over 23 navngivne lægekonsulenter. Ikke én af disse klager drejer sig om Else Lund.

Ombudsmanden

Denne oplysning kan formanden for patientforeningen Mine Rettigheder, Marianne Thomsen, ikke få til at rime med de faktiske forhold.

Allerede i maj i år fik en lille gruppe af patientforeningens medlemmer på Christiansborg nemlig fo-

retrede for den daværende socialminister, Henriette Kjær (K). Med i bagagen havde gruppen en lang række klager over fejl og kritisable forhold i Hedensted Kommune. Herunder „Kommunens brug af lægekonsulent“ og „Lægekonsulentens forvaltning af sine opgaver“.

- Senere har vi afleveret 22 konkrete sager med klager over læge-konsulent til ombudsmanden, men vi har fået sagerne tilbage med den besked, at han efter lignende klager fra an-

dre kommuner ikke har kapacitet til at behandle dem, fortæller Marianne Thomsen.

Et af de helt store problemer i forbindelse med kommunernes samarbejde med læge-konsulenterne angives at være begrebet kassetænkning.

- Kommunerne har en klar interesse i, at patienter, der har været på sygedagpenge i længere tid, raskmeldes. Det forholder sig nemlig sådan, at man ifølge loven efter 52 uger ikke længere er berettiget

til de sygedagpenge, som kommunerne får refusion for hos staten.

- I stedet for at flytte patienterne over på kontanthjælp, som kommunerne selv skal betale, er der derfor en interesse i at raskmelde folk, så de i stedet er henvist til deres fagforening. Det giver i mange tilfælde bare det problem, at folk falder helt ud af systemet. Nok er de meldt raske, men alligevel er de for syge til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, siger Marianne Thomsen. I den

forbindelse har jeg hørt udtrykket „Ikke syg i dagpenge-lovens forstand“.

Ved dialogmødet mellem 125 borgere fra alle egne af landet og fem folketingsmedlemmer på Hedensted Sognegård mandag aften optog lægekonsulenternes rolle en pæn del af debatten.

Social domstol

- Speciallæge-erklæringer forkastes ikke af de lægekonsulenterne, kommunerne har ansat. Nej, erklæringerne sendes bare videre til en ny speciallæge, indtil kommunen får det svar, man gerne vil have, lød det bl.a. fra overlæge Jens Nørreslet fra Børkop.

Den melding fik bl.a. formanden for Landsforeningen af Førtidspensionister, Carl-Erik Nielsen, til at foreslå, at der i fremtiden i alle kommuner skal oprettes en „arbejdsevne-vurderings-institution“. Desuden foreslog han, at der oprettes en slags social domstol på landsrets-niveau.

- Indtil syge mennesker kan få deres sag afgjort ved en sådan domstol, skal de kunne tilkendes en midlertidig pension, sagde Carl-Erik Nielsen bl.a.

I Hedensted har Mine Rettigheder sendt fire konkrete sager til vurderingen i Folketingets socialudvalg. Ifølge Marianne Thomsen arbejder man desuden videre på i nær fremtid at få forestrøede såvel for Folketingets arbejdsmarkedsudvalg som socialudvalget.

LÆGEKONSULENTER BLÆSER PÅ LOVEN
DEBAT 1. SEKTION
SIDE 2

Læge afviser kritikken

Horsens Folkeblad 20/10-04

- Min opgave er at klæde sagsbehandlerne på

Af Søren Viggo Kristensen

VEJLE - En kommunal lægekonsulent er ikke konsulent for de syge patienter med derimod for de sagsbehandlere, der skal træffe afgørelser i sociale sager.

Det siger Else Lund fra Vejle, der gennem 25 år har været lægekonsulent i Hedensted Kommune og i dag også er ansat af Vejle, Børkop, Kolding og Jelling kommuner.

Gennem de seneste dage er det

kommet frem, at patienter ikke kun fra Hedensted, men også fra Vejle Kommune har klaget over afgørelser, hvor Else Lund ifølge beskyldningerne skulle have tilsidesat erklæringer fra læger og speciallæger.

Second Opinion

Føreholdt kritikken henviser Else Lund bl.a. til de udtalelser, som souschef Bent Nielsen fra Socialministeriet er kommet med i Vejle Amts Folkeblad.

- Lægekonsulenten skal ikke skrive diagnoser og ikke foretage sagsbehandling, men derimod sikre, at sagerne er tilstrækkeligt lægefagligt dokumenteret. Konsulenten ser ikke patienternes, men tager udelukkende stil-

ling på baggrund af journaler. Herefter skal lægekonsulenten tage stilling til, om det er nødvendigt at indhente en „second opinion“ (en anden bedømmelse, red.). Men lægen må ikke selv stille en diagnose, forklarede Bent Nielsen.

Ifølge Else Lund er dette udsagn forklaringen i en nøddeskal, og til Horsens Folkeblad uddyber hun det på denne måde:

Ingen betydning

- Hvis en læge eller en speciallæge i sin bedømmelse af en patients helbredstilstand f.eks. kommer med en indstilling til, at vedkommende skal tilkendes førtidspension, ja, så skal jeg faktisk i min vurdering af sagen se-

bort fra denne indstilling, fordi den ikke må tillægges nogen betydning.

Ifølge Else Lund er lægekonsulentens opgave ikke kun - som Tove Videbæk (KD) påstår det - sprogligt at „tolke“ overfor kommunen, hvad lægen eller speciallægen har skrevet.

- Min opgave går derimod ud på efter bedste evne at klæde socialrådgiverne på til at træffe de rigtige afgørelser om de sociale ydelser. Det gør jeg bl.a. ved at vurdere, hvad på kroppen hos den pågældende patient, der fungerer, og hvad der ikke gør, og ved at tage stilling til, om der er mulighed for fortsat behandling, om tilstanden er varig, og om hvad det alt sammen betyder for patienten.

På spørgsmålet, om kritikerne kan have ret i, at kommunerne praktiserer kassetænkning og forsøger at inddrage lægekonsulenterne i gustne økonomiske overvejelser, siger Else Lund.

Faglig objektivitet

- Jeg har aldrig - understreger ALDRIG - ladet mig presse af nogen kommune til at afgive en bestemt helbreds-vurdering. Jeg har altid arbejdet med stor neutral faglighed og så objektivt, jeg formår.

- Derfor ser jeg også med stor sindro på, at der nu er opstået en diskussion om lægekonsulenternes rolle. Den hilser jeg kun velkommen, slutter Else Lund.

Vejle Amts Folkeblad 26/10.04

Lægekonsulent afviser kritik fra patientforeninger

Klagesager kender lægekonsulent Else Lund kun til i begrænset omfang, og slet ikke 20 sager hos Det Sociale Nævn

Af Torben Sørensen

Lægekonsulent Else Lund afviser den kritik, Landsforeningen for Førtidspensionister og patientforeningen Mine Rettigheder har rejst mod hende. Hun kender ikke til 20 klagesager hos Det Sociale Nævn, og hun afviser, at hun går ud over lægekonsulentens kompetencer.

Klagerne går blandt andet på, at Else Lund skulle have sagsbehandlet sociale sager og blot rådgivet kommunernes sagsbehandlere, og de går også på, at hun har stillet diagnoser. Ting, som lovgivningen klart siger ikke er lægekonsulentens kompetencer.

- Sagsbehandlerne skal bruge en beskrivelse af folks helbredstilstand. Jeg stiller ikke diagnoser. Jeg refererer speciallægers og praktiserende lægers diagnoser, fortæller Else Lund.

Oversætter betydning

Hun fortæller, at alle de lægefaglige dokumenter i en socialsag skal oversættes for sagsbehandlerne på

socialforvaltningen. Det skal ske i en bred forstand på den måde, at sagsbehandlerne forstår, hvad konsekvenserne af eksempelvis slidgigt i et knæ rent faktisk betyder for en persons arbejdsevner.

At patientforeningerne også retter en kritik mod, at hun underkender speciallæger, afviser Else Lund også.

- Det er sådan, at hverken jeg eller en speciallæge, eller for den sags skyld en praktiserende læge, må komme med indstillinger om en eventuel ydelse, som en patient bør have. Gør en læge det, så skal jeg faktisk sende erklæringen tilbage, forklarer Else Lund. Indstillinger er udelukkende overladt til sagsbehandlerne.

Derfor afviser hun også klager over en piskesmælds-sag fra Vejle, hvor en speciallægeerklæring er blevet underkendt.

En tros-sag

Speciallægen pegede på hvile og fysioterapi fremfor arbejdsprøvning. Det blev afvist med, at den fremgangsmåde er en tros-sag rent lægefagligt.

- Der er korrekt, at jeg har sagt det, forklarer Else Lund.

- Men det er sådan, at jeg ikke har kendskab til nogen videnskabelig dokumentation for, om den ene eller den anden behandling virker mod piskesmæld. Der er andre speciallæger, der påstår, at det er bedre

at komme tilbage så hurtigt som muligt i arbejde for patienten. Det er og bliver en trossag, forklarer Else Lund.

“

Jeg stiller ikke diagnoser. Jeg refererer speciallægers og praktiserende lægers diagnoser.

Lægekonsulent Else Lund

Årsagen til, at der ikke skulle indhentes en ny speciallægeerklæring, er, at der på intet tidspunkt var tvivl om, hvad patienten fejler, forklarer Else Lund.

En anden speciallægeerklæring med en anden anbefaling, ville der heller ikke være videnskabelig dokumentation for.

Else Lund finder det forkert, at patientforeningerne rejser kritikken på et forkert grundlag. Hun er ikke præsenteret for klagesager i Det Sociale Nævn. Det bekræfter statsamtmand Erik Toftgaard bekræfter som formand for Det Sociale Nævn. Han siger der ikke findes sådanne eksakte klager.

Else Lund kender kun til to sager hos ombudsmanden, og begge i de sager har hun fået medhold.

Horsens Folkeblad bragte den 20/10 en artikel, hvori lægekonsulent Else Lund udtaler, at lægekonsulentens opgave "ikke kun – som Tove Videbæk (KD) påstår det – sprogligt at "tolke" overfor kommunen, hvad lægen eller speciallægen har skrevet". I samme artikel definerer hun sin rolle langt videre, end de afstukne rammer tillader (meddelt af socialministeriet i 1998 v/Karen Jespersen og atter i 2003 v/Henriette Kjær), idet hun siger, at "Min opgave går derimod ud på efter bedste evne at klæde socialrådgiverne på til at træffe de rigtige afgørelser om de sociale ydelser". Denne udtalelse uddyber hun med ordene om, at hun "vurderer, hvad på kroppen hos den pågældende patient, der fungerer, og hvad der ikke gør, og ved at tage stilling til, om der er mulighed for fortsat behandling, om tilstanden er varig, og om hvad det alt sammen betyder for patienten".

Hun bevæger sig dermed ud på områder, hun ingen som helst forudsætninger har for at tage stilling til – hun ser ikke patienten, undersøger ikke vedkommende og må ikke i sin privatpraksis være læge for patienten. Desuden kræver en udredning af en patients sygdomsbillede, at han bliver set af en specialist, hvilket netop er formålet med speciallægeerklæringerne

Udgangspunktet for sagsbehandlingen er de papirer, speciallægen har udfærdiget, og det skal naturligvis respekteres. Lægekonsulentens eneste rolle er at oversætte indholdet. Med mit kendskab til speciallægeerklæringer ved jeg, at de også indeholder en redegørelse for, hvad patienten kan og ikke kan. Lægekonsulentens indblanding er derfor hverken lovlig eller nødvendig!

Patientforeningen Mine Rettigheder har sendt en klage til Ombudsmanden og til Socialministeren, der dokumenterer en lang række af tilfælde, hvor samme lægekonsulent tilsidesætter reglerne og langt overskrider sine beføjelser ved bl.a. at vurdere patienternes funktionsniveau, sygdomsbillede eller "ret" til fortsat sygemelding. Denne klage er stadig uafklaret, hvorfor vi nu har bedt bl.a. Tove Videbæk bringe problemet op i Folketinget, således at der kan komme en afklaring. Ligeledes vil den indgå i det materiale, vi fremlægger for Folketingets socialudvalg ved et foretræde i november måned. Patientforeningen har ikke sendt denne klage til det Sociale Nævn, men samtlige eksempler er hentet fra sager, der har været indklaget for Det Sociale Nævn, som imidlertid ikke har taget stilling til den gennemførte sagsbehandling, herunder til lægekonsulentens rolle, hvilket vi finder stærkt kritisabelt. Ofte ved borgerne ikke, hvilke kompetencer, lægekonsulenterne har, og vi må derfor forvente, at Det Sociale Nævn sidder som vor garant for, at **hele** sagsbehandlingen er i orden. Vi skal derfor opfordre Det Sociale Nævn til at se på sagsbehandlingen i detaljer, når de fremover modtager klager fra borgerne.

Det er i øvrigt værd at bemærke sig, at også andre kommuner har problemer med deres lægekonsulenter, der ligesom Else Lund har overskredet deres beføjelser. Således kunne man i Folkebladet Glostrup den 9/7-04 læse om Glostrup Kommunes lægekonsulent, at han er blevet fyret, fordi han "har overtrådt sine beføjelser ved på egen hånd at have stillet diagnoser og ved at komme med egne personlige vurderinger af patienterne og deres sag". Det, lægekonsulenten ikke må i Glostrup, må hun heller ikke i Hedensted, Vejle, Kolding eller Jelling, for loven er den samme, uanset om den forvaltes øst eller vest for Storebælt!

En af de sager, hvor Hedensted kommune efter Patientforeningen Mine Rettigheds og vores egen opfattelse træder helt ved siden af, handler om vores søn, Mathias. Han er en 13-årig, multihandicappet dreng, som er ude af stand til at klare sig selv. Han kan intet overhovedet. En typisk dag med Mathias ser sådan ud:

HER SKAL I SELV SKRIVE OM JERES HVERDAG MED MATHIAS, HVORDAN HENS UDVIKLING HAR VÆRET DE SIDSTE PAR ÅR OSV.

I tildelingen af hjælp til Mathias skal kommunen i henhold til Lov om Social Service tage udgangspunkt i **drengens** situation og konkret vurdere, hvordan man bedst muligt kan hjælpe ham til en tilværelse, der bedst muligt fremmer hans udvikling, trivsel og selvstændighed. Dette skal i henhold til loven ske i **samarbejde** med forældrene, ligesom det skal ske på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns/den enkelte unges og familiens forhold og med inddragelse af relevante fagfolk på området.

I Mathias' tilfælde har kommunen imidlertid besluttet at tage udgangspunkt i **moderens** situation ved vurderingen af den fortsatte tildeling af tabt arbejdsfortjeneste som kompensation for pasningen af drengen i hjemmet, og kommunen har på dette omvendte grundlag pr. ¼-04 frataget ham det økonomiske tilskud til pasning, som kommunen hidtil har fundet ham berettiget til.

Kommunen har forud for afgørelsen **ikke** undersøgt Mathias' behov for pleje/pasning/aktivering, hans aktuelle sundhedstilstand, hans behov for voksen-/forældrekontakt, hans samspil med vore to andre drenge og deres behov for forældrekontakt osv. Osv.

Trods mange og ihærdige forsøg fra familiens side, er det ikke lykkedes at formå kommunen til at foretage den i loven foreskrevne konkrete vurdering og undersøgelse af Mathias' og resten af familiens forhold med inddragelse af relevante fagfolk (læger, psykologer, plejepersonale, pædagoger osv).

Vi beder derfor Socialudvalget hjælpe os videre til en korrekt sagsbehandling, idet vi samtidig gør opmærksom på, at andre familier med handicappede børn i Hedensted kommune har været udsat for samme behandling siden november 2003 og fået frataget en væsentlig del af den støtte, de hidtil har været fundet berettiget til at modtage. Også disse afgørelser er rent administrative og truffet uden nogen forudgående konkret vurdering af barnets/den unges og familiens forhold.

Folketingets Ombudsmand

Gammel Torv

På vegne af et stort antal borgere i Hedensted Kommune vil jeg som formand for Patientforeningen Mine Rettigheder anmode Ombudsmanden om at undersøge Hedensted Kommunes sagsbehandling på det sociale område.

Baggrunden for henvendelsen er vores konstatering af en lang række fejl og kritisable forhold, som borgerne forgæves har søgt at få kommunen til at rette op eller ændre. De områder, vi især finder kritisable, er:

1. Kommunens brug af lægekonsulenten
2. Lægekonsulentens forvaltning af sine opgaver
3. Manglende helhedsorientering i sagsbehandlingen
4. Manglende opfølgning på sygedagpenge (hver 8. uge)
5. Manglende partshøring
6. Afgørelser, der ikke kan begrundes i det foreliggende materiale
7. Utilstrækkelig/mangelfuld udredning af borgernes forhold forud for afgørelser
8. Misbrug af oplysninger afgivet af borgerne
9. Langtrukken sagsbehandling, borgere bliver "glemt" i systemet
10. Kommunen undlader at fremsende klage til Det sociale Nævn
11. Papirer bliver væk
12. Erhvervslivet har store vanskeligheder med at få udbetalt refusion i forbindelse med flexjob

Herudover klager et stort antal borgere over at blive mødt med en grov og nedladende tone, når de henvender sig i socialforvaltningen.

Inden for den seneste uge er det ligeledes kommet til offentlighedens kendskab, at kommunens revision har kontrolleret 7 tilfældigt udvalgte sager i handicapafdelingen og fundet grove fejl i alle 7! De fejl, der er konstateret, er identiske med en del af de fejl, vi påklager (se vedlagte avisudklip).

Nedenfor følger en kortfattet gennemgang af de enkelte klagepunkter jfr. vores opstilling ovenfor:

Kommunen bruger lægekonsulenten til at vurdere borgernes sygdomsforløb, helbredelsesmuligheder og dermed deres ret til at modtage sygedagpenge eller få dagpengeperioden forlænget. Dette er en klar overtrædelse af de regler, der gælder for lægekonsulentens virke.

Ligeledes udtaler lægekonsulenten sig om rimeligheden af, at en borger er sygemeldt, lægekonsulenten tager stilling til, hvorvidt en person skal raskmeldes, om vedkommende kan arbejde samt i hvor lang tid og med hvilke arbejdsopgaver personen kan beskæftiges. Disse udtalelser danner ofte baggrund for de afgørelser, sagsbehandlerne træffer. Det er en klar overtrædelse af de regler, der gælder for lægekonsulentens virke.

Lægekonsulentens uberettigede indblanding i sagsbehandlingen medfører ofte, at sagsbehandleren undlader at foretage en helhedsvurdering af borgerens situation forud for en afgørelse. Dette er en klar overtrædelse af Retssikkerhedsloven, der i §1 stk. 2 netop fastslår, at "de sociale myndigheder har pligt til at tilrettelægge en tidlig helhedsorienteret hjælp". Ligeledes vælger sagsbehandlerne jævnligt at fokusere på et enkelt element i en borgers situation og træffer dermed afgørelse på et mangelfuldt grundlag. Dette medfører bl.a. at borgere ikke tilbydes de foranstaltninger, der evt. kan sikre vedkommendes fastholdelse på eller tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Således har Det sociale Nævn for nyligt udtalt kritik af, at kommunen ikke har overholdt reglen om, at der hver 8. uge skal følges op på en sag om sygedagpenge med det formål at vurdere, om der er muligheder for

at styrke borgerens tilbagevenden til arbejdsmarkedet – at udarbejde og følge op på handleplan m.v. Kommunen overholder ikke altid Retssikkerhedslovens §7a om, at der senest 2 uger før en erhvervsrettet foranstaltning hører op, skal tages stilling til, om der er behov for yderligere foranstaltninger for at bringe borgeren tilbage til arbejdsmarkedet. Det betyder, at borgere i stedet for at blive hjulpet, evt. til flexjob eller førtidspension, flyttes ud af dagpengesystemet og over på kontanthjælp. Ganske mange borgere er på den måde endt på kontanthjælp eller uden forsørgelse, uden at kommunens forarbejde for afgørelsen er i orden.

Det sociale Nævn har inden for den seneste tid i en sag to gange påtalt, at Hedensted Kommune er forpligtet til at gennemføre partshøring forud for en afgørelse. I det ene tilfælde medførte den manglende partshøring, at Nævnet underkendte den trufne afgørelse. Borgerens situation er ikke blevet afklaret, hun blev blot raskmeldt og fik besked om, at hun kunne søge kontanthjælp, hvilket hun ikke har gjort, da ægtefællens indkomst er for høj til, at hun kan modtage hjælpen. Det undersøges nu, om der kan rejses sag om førtidspension.

En borger har på kommunens opfordring skrevet dagbog i forbindelse med en arbejdsprøvning. Dagbogen rummede kortfattede oplysninger om hele borgerens dag inkl. weekends og øvrig fritid. Denne dagbog er af kommunen blevet misbrugt til indirekte at stemple borgeren som "snyder", idet det anføres, at der ikke er overensstemmelse mellem borgerens ressourcer i fritiden og borgerens ressourcer i arbejdsprøvningen. Kommunen har valgt at se bort fra alle borgerens oplysninger om øget medicinforbrug, natlige vandreture fordi hun ikke kunne sove for smerter, øget hvilebehov etc. etc. på arbejdsdage. I stedet har kommunen fokuseret på, at hun i fritiden tog på familiebesøg, på tur til stranden med sin ven og talte i telefon med sin kusine i anledning af, at de planlagde et fætter-kusinetraf. Alt sammen i øvrigt beskrevet meget afdæmpet, stilfærdigt og i beskeden målestok. Kommunen traf på baggrund heraf beslutning om at stoppe sygedagpengene og henviste borgeren til kontanthjælp. Borgeren fik i den anledning utilstrækkelig og vildledende information om sin ret til kontanthjælp som husejer og som indehaver af en pensionsopsparing med det resultat, at hun ikke turde søge kontanthjælp og i ca. 5 måneder har været uden forsørgelse. Hun har nu fået reelle oplysninger og søgt kontanthjælp. Hun kan ikke søge med tilbagevirkende kraft, så de 5 mdr. uden forsørgelse kan ikke ændres. Det undersøges nu, om der kan rejses sag om førtidspension.

Flere borgere har oplevet at blive glemt i socialforvaltningen. I efteråret 2003 besluttede kommunen i et tilfælde at indhente nye lægelige oplysninger. Dette blev ikke gjort. Borgeren afleverede ved personligt fremmøde på kommunen de relevante papirer. Intet skete. Først i marts 2004, efter at borgerne havde sluttet sig sammen i en protestgruppe, tog kommunen sagen op til videre behandling. I den mellemliggende periode har borgeren været på kontanthjælp. Det undersøges nu, om der kan rejses sag om førtidspension.

En anden borger har fået brev med undskyldning for, at hun havde været glemt i det kommunale system i meget lang tid, men nu ville sagen blive genoptaget.

En borger redegjorde pr. brev for sin utilfredshed med en truffen afgørelse og forventede, at kommunen ville videresende sagen til Det sociale Nævn. Efter nogle ugers forløb undrede hun sig over ikke at have hørt fra Nævnet og kontaktede dem for at høre nærmere. Nævnet havde ikke modtaget klagen. Da hun kontaktede kommunen, fik hun at vide, at da hun ikke direkte havde anført, at det var en klage, havde man vurderet, at det blot var en kommentar og henlagt sagen uden at videresende den. Klagefristen var da overskredet. Det sociale Nævn undersøger pt., om man kan behandle sagen.

En del borgere har oplevet, at dokumenter bliver væk. I en journal står anført, at borgeren må fremsende ny lægeerklæring, idet den første var blevet væk. Ved begæring om aktindsigt manglede der papirer i 7/7 sagsmapper. Adskillige borgere vælger derfor at sende breve m.v. anbefalet eller aflevere materialet personligt med krav om at modtage kvittering for modtagelsen.

En arbejdsgiver, som har haft en person ansat i flexjob, har til kommunen (via sin faglige organisation) oplyst, at hun føler sig ført bag lyset af kommunen, idet hun fik en person ansat, som ikke kunne præstere den arbejdsindsats, som kommunen havde lovet. Samme arbejdsgiver nægtede at udbetale dagpenge i 14 uger under barsel med henvisning til, at det var forbundet med store vanskeligheder at få refusion udbetalt af kommunen.

Som det vil fremgå af ovenstående kortfattede redegørelse, er det ganske omfattende klager, borgerne retter mod Hedensted Kommune. Det virkelig bekymrende er, at det er klager, der kan genfindes i sagsakterne hos alle de berørte borgere, hvilket viser, at der generelt er problemer med sagsbehandlingen i kommunen. Vi vedlægger i bilag A en lang række citater fra disse borgeres journalkopier, der viser de klagepunkter, vi fremfører. I bilaget indgår den ovenfor omtalte dagbog i sin fulde udstrækning (3 A4-ark) samt det journalcitater, der viser kommunens mistæneliggørelse af borgerens motiver. Vi vedlægger desuden hele sagsmappen for en familie, Kirsten og Niels Chr. Nielsen, idet vi finder denne sag typisk for den kritisable sagsbehandling. Vedr. alle de øvrige sager kan vi naturligvis fra dag til dag fremsende alt journalmateriale, hvis Ombudsmanden måtte ønske det for sagens videre belysning. Vort ærinde er imidlertid ikke at klage på den enkelte borgers vegne men på gruppens vegne. Derfor har vi for overskuelighedens skyld valgt at begrænse mængden af sagsakter. Hedensted Kommune har hidtil ikke vist sig samarbejdsvillig i forhold til at løse de mange problemer, men er tværtimod offentligt farede frem med bål og brand mod såvel de kritiske borgere som de personer (heriblandt en praksislæge, bandagisten i Horsens samt præsten i Hedensted), der i øvrigt har støttet borgerne (vi vedlægger kopier af en række avisartikler til at belyse dette).

Vi beder på denne baggrund Ombudsmanden undersøge sagsbehandlingen i Hedensted Kommunes socialforvaltning og stiller naturligvis gerne alt vort journalmateriale til rådighed herfor, hvis det ønskes.

På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Marianne Thomsen
Patientforeningen Mine Rettigheder

Folketingets Ombudsmand
Gammel Torv 22
1457 København

31/10-04

Vedr. Deres j.nr. 2004-3157-050, Kirsten B. Nielsen

Idet vi anerkender modtagelsen af Deres brev af 18/10-04 skal vi hermed bede Ombudsmanden se på sagen på ny.

Vi ønskede ikke, at Ombudsmanden skulle tage stilling til, om den kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, kommunen og Det Sociale Nævn har afgjort, at Kirsten B. Nielsen er berettiget til, er rimelig eller ej, og vi skal beklage, dersom vor henvendelse har kunnet tolkes derhen.

Vi ønsker fortsat Ombudsmandens stillingtagen til, om følgende forhold vedr. sagsbehandlingen forud for afgørelsen er i overensstemmelse med gældende lov og praksis på området:

Kirsten B. Nielsen er mor til en multihandicappet søn, Mathias, som nu er 13 år gammel. Mathias bor hjemme hver anden uge og har en aflastningsplads hver anden uge.

I de uger, Mathias er hjemme, har kommunen hidtil givet moderen tabt arbejdsfortjeneste svarende til 37 timer pr. uge.

Kommunen meddelte med udgangen af 2003, at man fremover (fra 1. april 2004) kun ville kompensere med 15 timer pr. uge i de uger, Mathias opholder sig i hjemmet. Det Sociale Nævn omgjorde beslutningen og tildelte moderen 30 timer kompensation i de uger, drengen er hjemme.

Begge afgørelser er truffet på et rent administrativt grundlag, hvilket vi mener, er i strid med servicelovens § 32 a om "Særlig støtte til børn og unge", der siger, at "Støtten må i hvert enkelt tilfælde udformes på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens forhold". Videre hedder det, at for at foretage en sådan vurdering skal kommunen inddrage relevante fagfolk, som har en viden om familiens forhold, eksempelvis sundhedsplejerske, pædagoger, psykologer, lærere eller andre (§38 stk 1). Hverken kommunen eller Det Sociale Nævn har foretaget en undersøgelse og afklaring af familiens forhold med fokus på, hvilke behov Mathias har, og hvordan familien kan imødekomme disse behov bedst muligt. Vi finder endvidere, at kommunen er forpligtet til at foretage en sådan konkret helhedsvurdering, eftersom den hidtil har ment, at en kompensation på 37 timer/uge er passende og derfor ønsker at ændre på det hidtil gældende. Ændringen må efter vores opfattelse begrundes i en dokumentation af, at familiens og Mathias' forhold har ændret sig på en måde, der gør, at han nu er selvhjulpnen i en grad svarende til 22 timer/uge.

Vi beder Ombudsmanden tage stilling til, om kommunen skal foretage en sådan konkret vurdering i henhold til bl.a. §32. Vi beder endvidere Ombudsmanden tage stilling til, om kommunen allerede har foretaget en sådan vurdering og i givet fald på hvilken måde, det er sket.

På forhånd tak.

Venlig hilsen

Marianne Thomsen
Formand

Horsens Folkeblad bragte den 20/10 en artikel, hvori lægekonsulent Else Lund udtaler, at lægekonsulentens opgave "ikke kun – som Tove Videbæk (KD) påstår det – sprogligt at "tolke" overfor kommunen, hvad lægen eller speciallægen har skrevet". I samme artikel definerer hun sin rolle langt videre, end de afstukne rammer tillader (meddelt af socialministeriet i 1998 v/Karen Jespersen og atter i 2003 v/Henriette Kjær), idet hun siger, at "Min opgave går derimod ud på efter bedste evne at klæde socialrådgiverne på til at træffe de rigtige afgørelser om de sociale ydelser". Denne udtalelse uddyber hun med ordene om, at hun "vurderer, hvad på kroppen hos den pågældende patient, der fungerer, og hvad der ikke gør, og ved at tage stilling til, om der er mulighed for fortsat behandling, om tilstanden er varig, og om hvad det alt sammen betyder for patienten".

Hun bevæger sig dermed ud på områder, hun ingen som helst forudsætninger har for at tage stilling til – hun ser ikke patienten, undersøger ikke vedkommende og må ikke i sin privatpraksis være læge for patienten. Desuden kræver en udredning af en patients sygdomsbillede, at han bliver set af en specialist, hvilket netop er formålet med speciallægeerklæringerne

Udgangspunktet for sagsbehandlingen er de papirer, speciallægen har udfærdiget, og det skal naturligvis respekteres. Lægekonsulentens eneste rolle er at oversætte indholdet. Med mit kendskab til speciallægeerklæringer ved jeg, at de også indeholder en redegørelse for, hvad patienten kan og ikke kan. Lægekonsulentens indblanding er derfor hverken lovlig eller nødvendig!

Patientforeningen Mine Rettigheder har sendt en klage til Ombudsmanden og til Socialministeren, der dokumenterer en lang række af tilfælde, hvor samme lægekonsulent tilsidesætter reglerne og langt overskrider sine beføjelser ved bl.a. at vurdere patienternes funktionsniveau, sygdomsbillede eller "ret" til fortsat sygemelding. Denne klage er stadig uafklaret, hvorfor vi nu har bedt bl.a. Tove Videbæk bringe problemet op i Folketinget, således at der kan komme en afklaring. Ligeledes vil den indgå i det materiale, vi fremlægger for Folketingets socialudvalg ved et foretræde i november måned. Patientforeningen har ikke sendt denne klage til det Sociale Nævn, men samtlige eksempler er hentet fra sager, der har været indklaget for Det Sociale Nævn, som imidlertid ikke har taget stilling til den gennemførte sagsbehandling, herunder til lægekonsulentens rolle, hvilket vi finder stærkt kritisabelt. Ofte ved borgerne ikke, hvilke kompetencer, lægekonsulenterne har, og vi må derfor forvente, at Det Sociale Nævn sidder som vor garant for, at **hele** sagsbehandlingen er i orden. Vi skal derfor opfordre Det Sociale Nævn til at se på sagsbehandlingen i detaljer, når de fremover modtager klager fra borgerne.

Det er i øvrigt værd at bemærke sig, at også andre kommuner har problemer med deres lægekonsulenter, der ligesom Else Lund har overskredet deres beføjelser. Således kunne man i Folkebladet Glostrup den 9/7-04 læse om Glostrup Kommunes lægekonsulent, at han er blevet fyret, fordi han "har overtrådt sine beføjelser ved på egen hånd at have stillet diagnoser og ved at komme med egne personlige vurderinger af patienterne og deres sag". Det, lægekonsulenten ikke må i Glostrup, må hun heller ikke i Hedensted, Vejle, Kolding eller Jelling, for loven er den samme, uanset om den forvaltes øst eller vest for Storebælt!

Folketingets Socialudvalg

Patientforeningen Mine Rettigheder har bedt om dette foretræde for at gøre opmærksom på, at kommuner landet over groft tilsidesætter borgernes rettigheder, når de behandler sager om sygedagpenge, førtidspension og flexjob samt i forhold til familier med handicappede børn.

Vi vil samtidig bede om socialudvalgets opbakning til, at det skal have konsekvenser for kommunerne, når det afdækkes, at de mere eller mindre systematisk overskrider gældende lov. Som det er nu, kan kommunerne højst risikere at tabe en sag ved Det Sociale Nævn, og mens et tab af sygedagpenge har voldsomme konsekvenser for borgeren, så "mister" kommunerne ikke noget som helst ved at tabe en sag i Nævnet, de skal ikke engang betale renter af det beløb, borgeren havde ret til, men som vedkommende var blevet frataget af kommunen.

Endvidere er det kun borgere, som har usædvanlig kampgejst eller ekstra ressourcer, der overhovedet magter at anke en afgørelse.

Det er således "omkostningsfrit" for kommunerne samtidig med at de høster gevinsten ved at uhyggeligt mange mennesker ryger helt ud af sygedagpengesystemet, afvises på deres ansøgninger om førtidspension, henvises til deres A-kasser og ender på kontanthjælp – alt sammen uden at grundlaget for afgørelserne er i orden.

Ombudsmanden offentliggjorde for nyligt en "egen drift" undersøgelse af håndteringen af sager om revalidering i 5 udvalgte kommuner.

Rapporten har titlen "Rapport om Ombudsmandens undersøgelse af 75 revalideringssager fra 5 kommuner". I konklusionen fremhæver Ombudsmanden en række forhold, der koncentrerer sig om følgende problemfelter:

- Undersøgelsen har vist, at der har været generelle problemer med at overholde partshøringsreglen i forvaltningslovens §19 stk. 1.
- I alle de undersøgte kommuner har det voldt vanskeligheder at håndtere mere specielle juridiske problemer.
- Gennemgående har kommunerne begrænset deres vejledningsindsats i de undersøgte sager med hensyn til udformning og gennemførelse af den lagte erhvervsplan.
- I alle kommunerne har der været problemer med at opfylde begrundelsespligten.
- I en af kommunerne har lægekonsulenterne generelt haft en indflydelse på afgørelsernes udfald som deres ansættelse og fagkundskab ikke har berettiget til. I flere af de øvrige kommuner er jeg i undersøgelsen stødt på samme problem i enkelte sager.

Så vidt Ombudsmanden.

Han har ikke undersøgt Hedensted kommune, men vi har tidligere fremsendt materiale til socialudvalget, som viser, at også i Hedensted har forvaltningen problemer med at leve op til lovens intentioner og de forvaltningsretlige regler.

Der er nogle lovgivningsmæssige forhold, som ligger bag en del af problemerne, bl.a. at der gives forskellige refusioner for de forskellige overførselsindkomster. For eksempel er der ingen refusion på sygedagpenge ud over 52 uger, hvorfor kommunerne fristes til "kassetænkning", idet der jo er refusion på f.eks. kontanthjælp.

Når vi har fremsendt materialet til Socialudvalget er formålet med vort foretræde nemlig også at gøre opmærksom på, at Hedensted kommune er en af de kommuner, der **ikke** efterlever de forvaltningsretlige regler – og især **lægekonsulentens** virke er yderst problematisk, hvilket materialet også viser. Lægekonsulent Else Lund arbejder i Kolding, Vejle, Jelling og Hedensted kommune, og i Patientforeningen har vi modtaget materiale fra borgere i alle disse kommuner, der alle klager over denne lægekonsulents uberettigede indblanding i deres sager.

Lægekonsulenten har til de lokale medier sagt om sit arbejdsområde, at det er "ikke kun – som Tove Videbæk (KD) påstår det – sprogligt at "tolke" overfor kommunen, hvad lægen eller speciallægen har skrevet". I samme artikel definerer hun sin rolle langt videre, end de afstukne rammer tillader (meddelt af socialministeriet i 1998 v/Karen Jespersen og atter i 2003 v/Henriette Kjær), idet hun siger, at "Min opgave går derimod ud på efter bedste evne at klæde socialrådgiverne på til at træffe de rigtige afgørelser om de sociale ydelser".

Denne udtalelse uddyber hun med ordene om, at hun "vurderer, hvad på kroppen hos den pågældende patient, der fungerer, og hvad der ikke gør, og ved at tage stilling til, om der er mulighed for fortsat behandling, om tilstanden er varig, og om hvad det alt sammen betyder for patienten".

Dermed overskrider hun groft sine kompetencer til skade for de borgere, som f.eks. fratages deres sygedagpenge, fordi lægekonsulenten vurderer, at de godt kan arbejde, som det er sket i en lang række tilfælde, bl.a. for en kvinde fra Vejle, som har pådraget sig en alvorlig piskesmældsskade. I den konkrete sag underkendte Else Lund en speciallægeerklæring med den begrundelse, at "det er en trossag", hvordan piskesmæld bedst behandles. Hun handler dermed på en måde som hun hverken har hjemmel i sin ansættelse eller fagkundskab til. Vi har gentagne gange over for kommunen påpeget disse forhold, men der er ingen vilje i kommunen til at erkende endsige rette den fejlagtige sagsbehandling.

Vi beder derfor om Socialudvalgets hjælp til at få kommunen ind på rette spor, til at efterleve loven og behandle borgernes henvendelser korrekt.